

Starokolínský zpravodaj

2016/číslo **2**

Občasník

Ročník V

www.starykolin.eu

Vážení spoluobčané,
uběhly již dva roky od mého nástupu do funkce a tak bych se chtěl podělit o své poznatky a zkušenosti a informovat Vás o akcích, které proběhly, ale i o těch, které bychom rádi zrealizovali do konce volebního období. Zjistil jsem, že dokud nejste v pozici starosty, máte úplně jinou představu o tom, co je v obci třeba. Takže jsem musel své plány částečně změnit. Vzhledem ke špatnému stavu obecního majetku, ať jsou to domy, místní komunikace, dešťová kanalizace atd., jsme rozhodli, že se budeme v největší možné míře věnovat těmto záležitostem. Další naší ideou je, vytvořit prostor či místo, kde by se mohli scházet a diskutovat jak mladí, tak i starší spoluobčané. Takové

společenské centrum obce. Pro nezámerní pronajímatelů o prostory bývalé lahvárny jsme tyto prostory zrekonstruovali na knihovnu a to je, myslím tím správným vykročením k naplnění našich plánů. Dalším možná i smělym plánem je rekonstrukce bývalého kina, kde by se odehrávala většina kulturních a společenských akcí, jak dětí a mládeže ZŠ a MŠ tak i spolků, jednotlivců, ale také firem.

Již nyní je velká poptávka po podobném prostoru, který nyní v obci chybí.

Již několikrát jsme se pokoušeli o dotace na chodníky, ale neuspěli jsme. Proto se snažíme postupně budovat z vlastních prostředků části chodníků v obci. V tomto trendu chceme pokračovat a dále bůh a nastane na kraji změna

k lepšímu, dočkáme se i nějaké dotace na větší akci.

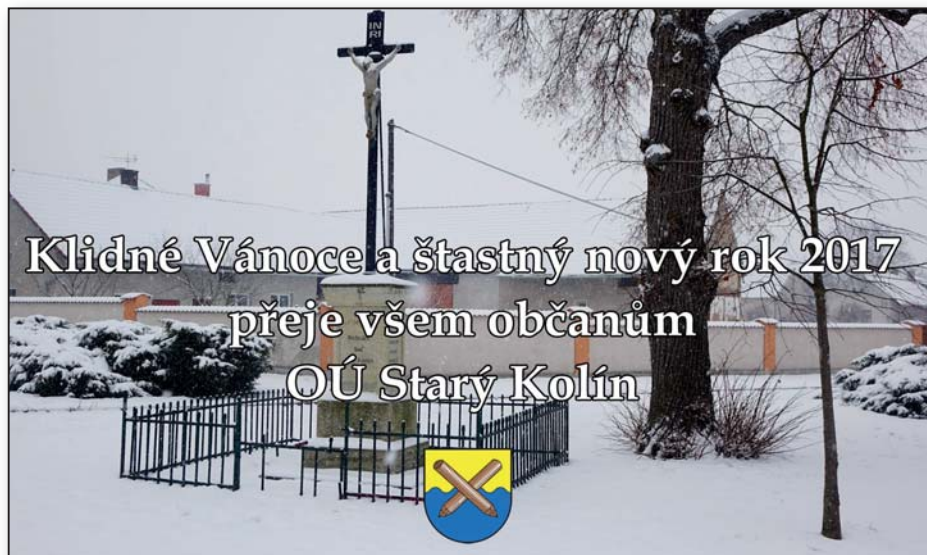
Jedním z nešvarů v naší obci je nepořádek. Obec, která má vyřešen svoz odpadů jako nikde jinde, musí stále trpět neukázněností některých z nás. Prosím, používejte nádoby na odpad, je jich po obci dost a ještě přibudou. Pejskaři, zelené koše s pytlíky jsou pro vás a ne pro omladinu, na hraní. Děkuji za pochopení.

Na závěr bych chtěl připomenout dvě nepříjemné události. První, tou smutnější je požár loděnice, kde parta vodáckých nadšenců ztratila své zázemí. Vážení, nepochybuji o tom, že zmobilizujete všechny síly a brzy rozjedete obnovu svého sídla. Jak se říká: „Co nás nezažije, to nás posílí“. Přejí hodně štěstí při obnově a pevné nervy při vyjednáváních, které Vás čekají.

Tou druhou záležitostí je konec fotbalu ve Starém Kolíně. Nechci a nebudu nikoho kritizovat, sám vím, jak je těžké udržet chod klubu na jakékoli úrovni. Jen bych chtěl tímto vyzvat všechny příznivce a fanoušky fotbalu: nedopusťte, aby kopaná ve Starém Kolíně zanikla, přiložte ruce k dílu a pokuste se o restart. Jak myslíte, že bylo vodákům, když přišli na spaleniště?

Blíží se konec roku, teploty klesají a všude kolem poletuje listí ze stromů. Proto mi dovoluňte popřát Vám všem klidný a pohodový závěr roku 2016 a šťastné vykročení do roku příštího.

Luboš Železný, starosta obce

Informace z obecního úřadu

Nové obecně závazné vyhlášky

Zastupitelstvo obce schválilo na listopadovém zasedání návrhy dvou nových obecně závazných vyhlášek.

Obecně závazná vyhláška obce Starý Kolín č. 1/2016 o nočním klidu stanovuje výjimečné případy, při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší než stanoví zákon (od 22. do 6. hodiny). Doba nočního klidu se vymezuje od 1 do 6 hodin, a to v následujících případech:

- v noci z 31. prosince na 1. ledna,
- v době konání těchto tradičních slavností Posvícenská zábava, Vinobraní.

Obecně závazná vyhláška obce Starý Kolín č. 2/2016, kterou se stanovují pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství v obci Starý Kolín, vznikla na základě toho, že v nedávné době došlo v obci k několika napadení osob psy. Volný a nekontrolovaný pohyb psů na veřejném prostranství je nežádoucí z důvodu bezpečnosti a zdraví občanů, udržování čistoty a ochrany životního prostředí v obci. Vyhláška zakazuje na veřejném prostranství v obci Starý Kolín volný pohyb psů, tj. bez vodítka pod kontrolou nebo dohledem osoby, která ho doprovází. Zároveň však vymezuje prostory pro volné pobíhání psů uvedené v příloze k této vyhlášce, přičemž volné pobíhání psů v těchto prostorech je možné pouze pod neustálým dohledem a přímým vlivem osoby doprovázející psa. Obsahuje i povinnost držitele psa (osoby, která má v péči, na starost či v daném okamžiku pod dohledem psa bez ohledu na skutečný vlastnický vztah) neprodleně odstranit psem způ-

Dovybavení jednotky sboru dobrovolných hasičů

Díky projektu „Dovybavení a zvýšení akceschopnosti JSDH Starý Kolín“ byla jednotka sboru dobrovolných hasičů naší obce nově vybavena dvěma elektrocentrálami, dvěma elektrickými kalovými čerpadly, jedním přetlakovým ventilátorem včetně výrobníku pěny a mlžícího zařízení, třemi zásahovými obleky a dvěma přilbami.

V součtu bylo pořízeno vybavení za nižší částku, než byla předpokládaná částka dle žádosti o dotaci a smlouvy, díky veřejné zakázce. Předpokládané náklady byly 229 985 Kč a skutečné náklady činily 212 609,74 Kč, přičemž dotace poskytnutá Středočeským krajem ze Středočeského fondu podpory dobrovolných hasičů a složek IZS činila 200 000 Kč. Zbývajících 12 609,74 Kč činila spoluúčást obce.

sobenou nečistotu (exkrementy apod.) na veřejném prostranství v obci Starý Kolín. Povinnost odstraňovat psí exkrementy vyplývá z úpravy v občanském zákoníku a nedodržení této povinnosti je možné postihnout jako přestupek proti veřejnému pořádku.

Obě vyhlášky jsou k dispozici na internetových stránkách obce www.starý-kolín.eu nebo na obecním úřadu a jsou

účinné 15. dnem po dni jejich vyhlášení (zveřejnění na úřední desce), tj. 24. 11. 2016.

Vítání občanů

V sobotu 22. října se uskutečnilo vítání občanů. Pět malých občanů přivítaly i děti z místní mateřské školy, které si pod vedením paní učitelky Kaniakové, připravily básničky a písničky.

Vedení obce ve spolupráci se spolky pokračuje v přípravě oslav výročí naší obce v příštím roce. Předběžný program bude mít pravděpodobně následující podobu:

- **Zahájení oslav 3. 6. 2017** – Dětský den nejen pro děti – Nástup spolků, dětský den, na který naváže představení pro děti v kulturním domě.
- **Hlavní část oslav 2. 9. 2017** – Setkání rodáků a přátel obce a navazující posvícenská zábava v kulturním domě, po celý den doprovodný program
- **Ukončení oslav 2. 12. 2017** – Vánoční trh, vysvěcení opravených kapliček u kostela a slavnostní koncert v kostele

Rezervujte si tyto termíny pro účast na některé z akcí, případně oslovte vaše rodinné příslušníky a rodáky s informací o termínech konání. Pokud nahlásíte na obecním úřadě korespondenční adresu, OÚ na danou adresu zajistí odeslání informačního letáku k výročí obce.

750 let

Starý Kolín

KALENDÁŘ 2017

Výroční kalendář na rok 2017 obsahující historické i současné fotografie bude k zakoupení na vánočním trhu 11. prosince a poté v podatelně obecního úřadu.

INFORMACE Z NAŠÍ ŠKOLY

Venkovní učebna

V letošním školním roce obdržela naše škola z rozpočtu Středočeského kraje podle Programu 2016 na Environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu dotaci v maximální výši 108 000 Kč, maximálně však ve výši 90 % celkových skutečných uznatelných finančních nákladů na realizaci daného projektu. Zbývající náklady, související s vybudováním venkovní učebny, uhradila naše škola z vlastních zdrojů.

Venkovní učebnu vybudovanou v arboretu Starokolínský motýlek představuje dřevěný altán s obdélníkovým půdorysem o rozměrech 6 x 7 m. Je vybaven čtyřmi sety typu stůl a 2 lavice. Okolí altánu bude doplněno sbírkou listnatých a jehličnatých dřevin.

Hlavním účelem celého projektu je jednak zkvalitnění výuky přírodovědných předmětů, ale i zvýšení oblíbenosti a zájmu

o tyto předměty u žáků. Venkovní učebna tak v mnohem větší míře umožní výuku ve školní zahradě. Přínosem daného projektu je předávání si informací pomocí vlastní zkušenosti, kdy se žáci o rostlinách a živočiších nejen učí, ale zároveň se o ně i v rámci dalších vyučovacích předmětů starají. Poznávají je blíže a zjišťují, co potřebují ke svému životu a jak se mění jejich potřeby v průběhu celého roku.

Cílovou skupinou jsou žáci 1. a 2. stupně naší základní školy a žáci III. oddělení MŠ, které je také umístěno ve škole.

Celkové náklady:

1. Výroba altánu	97 384 Kč
2. Zhotovení betonové desky	34 120 Kč
3. Nátěrové barvy	2 810 Kč
4. Klempířské práce	7 250 Kč
5. Čtyři sety – stůl a lavice	33 300 Kč
6. Listnaté a jehličnaté dřeviny	10 097 Kč

Celkové náklady: 184 961 Kč

Hodina pohybu navíc

Základní škola a Mateřská škola Starý Kolín, příspěvková organizace, se zapojila jako jedna z prvních základních škol do projektu „Hodina pohybu navíc“.

Hodinu pohybu navíc vede zkušený trenér házené Josef Salák, držitel osvědčení trenérské skupiny „B“.

Cvičení, které je zaměřené na rozvoj fyzické zdatnosti, se účastnilo pravidelně ve školním roce 2015/16 celkem 46 žáků 1. a 2. třídy. Tato hodina byla zařazována jako odpolední aktivita v rámci

školní družiny. Na tuto hodinu měli však možnost docházet i žáci nedružinová.

Žáci se s velkou radostí zapojovali do všech sportovních aktivit, které jim „trenér“ připravil. Fotografie z cvičení našich žáků jsou umístěné na facebookové stránce: TJ SPARTA Kutná Hora – oddíl házené.

V tomto projektu pokračujeme i ve školním roce 2016/17 a věříme, že „Hodina pohybu navíc“ bude motivovat žáky za podpory rodičů k dalším sportovním aktivitám.

Josef Salák

Rozšíření PC učebny

Dne 27. 6. 2016 byla zahájena rekonstrukce počítačové učebny. Navrhovaná opatření spočívala v rozšíření počítačové učebny o 10 žákovských míst učebny. Tento projekt byl spolufinancován z rozpočtu Obce Starý Kolín. Celkové náklady k 5. 10. 2016 činily 514 932,40 Kč. Z této částky zaplatil zřizovatel – Obec Starý Kolín 450 377,40 Kč. Podíl ZŠ a MŠ Starý Kolín činil 64 555 Kč.

Podpora prevence na ZŠ Starý Kolín

Naše škola v rámci MPP vypracovala projekt Podpora prevence na ZŠ Starý Kolín, který je v letošním školním roce realizován ve spolupráci s o. p. s. Prostor Kolín. Účelem a cílem tohoto projektu je předcházet společensky nežádoucím jevům v cílové skupině. Mezi tyto jevy řadíme především negativismus, záškoláctví, šikanu, ostrakismus, kyberšikanu, závislostní chování, rizikové formy sebeprosazování, sebepoškozování, rasismus, projevy násilí a agrese, pornografii a prostituci. Programy primární prevence usilují o to, aby cílová skupina získala znalosti, dovednosti a postoje podporující zdravý životní styl. Tím se snažíme vytvářet ve škole bezpečné klima a pocit bezpečí u každého žáka. Pozitivní vazby v třídě a školním kolektivu přináší možnost zažít společně pocit úspěchu a zvládnout případný neúspěch a podporují rozvoj jednotlivců uvnitř skupiny.

Konkrétně se jedná o:

- A/Programy dlouhodobé všeobecné primární prevence v 6., 7., 8., 9. ročníku v rozsahu 3 vyučovacích hodin. V každé třídě proběhnou 3 bloky.
- B/Program jednorázové primární prevence formou exkurze v zařízení K – centrum Kolín, pro 8. a 9. třídu v rozsahu 2 vyučovacích hodin.
- C/Program jednorázové primární prevence formou exkurze v Nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež Kolárka Kolín pro 7. třídu v rozsahu 3 vyučovacích hodin
- D/Zážitkový seminář pro pedagogy v rozsahu 5 vyučovacích hodin

Celková požadovaná dotace na rok 2016 činí: 40 500 Kč

Celkové vlastní zdroje činí: 4 500 Kč

Obecní knihovna Starý Kolín

Jak mnozí z vás již zaznamenali, ve čtvrtek 22. září 2016 v 15.00 hodin byla slavnostně otevřena Obecní knihovna Starý Kolín v nově rekonstruovaném objektu č.p. 85 U Pomníku Padlých vedle ordinace praktického lékaře MUDr. Miroslava Blümela.

Novou knihovnu si při této příležitosti přišlo prohlédnout 65 občanů, včetně dětí. Návštěvníci si prohlédli vybavení knihovny, nabídku knih, byli seznámeni s průběhem výpůjček a prvních 32 čtenářů (z toho přesně polovina mladších 15 let) se již zaregistrovali a půjčili si první knihy. Taktéž několik z nich využilo možnosti objednat si knihu konkrétní z Městské knihovny Kutná Hora, která má záštitu nad knihovnou v naší obci a která nám do začátku poskytla knihy z depozitu v Malíně a i nadále nám bude poskytovat výměnné knižní fondy.

Návštěvníci se první den seznámili s uspořádáním knihovny a společně se zamýšleli nad činností obecních knihoven. A tak se hovořilo o místě, kde se lidé rádi setkávají nad knihou nebo nad kronikou a kde si rádi popovídají o svých aktivitách ve volném čase.

Naše knihovna využívá automatizovaný výpůjční systém Clavius a v souvislosti s tím byla vytvořena i webová stránka knihovny, která je umístěna na internetových stránkách obce.

Jak se zpívá v písni pánů Uhlíře a Svěráka – statistika nuda je, má však cenné údaje – neuškodí jistě ani několik zajímavých statistických údajů.

Knihovnu v období od 22. září 2016 do 3. listopadu 2016 navštívilo 276 občanů, včetně dětí, z toho se jich 78 zaregistrovalo, přičemž 37 jsou děti do 15 let. Za zmínku stojí i to, že mnozí rodiče si půjčují knihy na čtenářské průkazky svých dětí.

Za toto období bylo vypůjčeno 239 knih (97 beletrie pro dospělé, 52 naučná literatura, 90 dětská literatura) a 25 knih bylo na konkrétní žádost zajištěno z Městské knihovny Kutná Hora.

V knihovně máme cca 1100 titulů, z toho 317 jsou knihy pro děti do 15 let, 305 knih tvoří naučná literatura a ostatní je beletrie pro dospělé, ze které jsou v knihovně zvlášť členěny detektivky a science fiction.

Naším návštěvníkům můžeme oznámit, že byl také zrevidován knihovní fond bývalé školní knihovny a všechny převzaté svazky (téměř 1800 titulů) budou v průběhu měsíců listopad a prosinec zkatalogizovány, přebaleny do fólie a zaevidovány v knihovnickém systému Clavius tak, aby i tyto knihy mohly být půjčovány.

Knihovna je momentálně pro veřejnost otevřena 4 hodiny týdně, a to každý čtvrtek od 15.00 do 19.00 hodin. Registrace čtenářů je do konce letošního roku zdarma. Od ledna 2017 bude poplatek dospělého čtenáře 60,- Kč a čtenáře do 15 let ve výši 30,- Kč.

První akcí, která proběhla v knihovně, bylo listopadové připomenutí 180 let od úmrtí Karla Hynka Máchy. A na období adventu připravujeme pro děti i pro rodiče (účast není věkově omezena) v neděli 11. prosince v době konání Starokolínského vánočního trhu od 10 hodin do 15 hodin zdobení perníčků a výrobu vánočních ozdob z papíru.

A plány knihovny do budoucna? V příštím roce chystáme pořízení druhého počítače s připojením na internet, který by mohli čtenáři i ostatní občané Starého Kolína využívat. K jeho pořízení obec plánuje využít dotaci, kterou vypsalo Ministerstvo kultury České republiky.

Připravujeme další zábavné akce pro děti, spojené s předčítáním knih a již nyní můžeme malé čtenáře pozvat na celorepublikovou akci Noc s Andersenem, ke které se připojila i naše knihovna a která proběhne 31. března 2017. Tématem pro chystanou Noc s Andersenem je pro příští rok Čtyřlístek. Chystáme tedy pro děti hry, soutěže a omalovánky s touto tematikou. A vzhledem k výročí prvního publikování Andersenovy pohádky Císařovy nové šaty (7. dubna 1837 v Kodani) budeme zřejmě předčítat tuto pohádku, ačkoli možná se paní knihovnice nechá od přítomných dětí přemluvit k předčítání mnohem aktuálnějšího Harryho Pottera a Kamene mudrců, od jehož prvního vydání příští rok uplyne 20 let.

Všem, kteří se o znovuvybudování knihovny zasloužili, nezbyvá než popřát, aby knihovnu občané Starého Kolína s radostí využívali nejen jako klasickou knihovnu k vypůjčení knih, ale i jako místo k setkání občanů při různých besedách, předčítání z knih či kronik a při dalších akcích.

Eva Veselá, knihovnice

Ohlédnutí za historií knihovny v naší obci

Vážení čtenáři Zpravodaje, dříve než se pustíme do pátrání po počátcích půjčování knížek na našem území, dovolte mi pár slov právě k vám.

V minulém čísle jsme psali o historii DTJ a jeho budově za poštou, která po přestavbě sloužila jako kino. Nepatrně nešťastně zvolená formulace věty, že: „...po roce 1948 byla DTJ přidružena k Sokolu...“ zapříčinila to, že se jeden historie znalý místní občan popadl za hlavu a bědoval,

co tam probíhá ta holka píše. Výtku nebyla myšlena ve zlém, kdybyste mě nyní mohli vidět, tak se při té vzpomínce usmívám. Věta byla myšlena tak, že se nespojily ony dvě organizace, ale spíše bylo přemístěno vybavení a lidé, kteří měli zájem nadále cvičit, poté navštěvovali Sokolovnu. Vždyť i Sokol byl poté ÚV KSČ v roce 1956 zrušen. Co je ale hlavní na této zanedbatelné příhodě? Že tu výtku někdo vznesl, že na článek reagoval

a tudíž jej četl. A proto prosíme vás, kdož si pamatujete cokoli z historie naší obce, neváhejte se s námi podělit, protože na vás záleží, co o ní budeme vědět, co budeme vyprávět našim dětem. Rádi se od vás dozvíme, co kde fungovalo, co bylo kdy postaveno, kde sídlil který řemeslník, či kde byl kdysi otevřen obchod. To vše nás zajímá a bez obav nás zastavte třeba na ulici, rádi si vaše vzpomínky poslechneme, či si vypůjčíme vaše fotografie...

A nyní již ke knížkám.

KNIHOVNA, velmi zřídka též řečená BIBLIOTÉKA je instituce, jejíž počátky lze vysledovat již ve starověku. Mezi nejznámější starověké knihovny patří knihovna Alexandrijská. Ve středověku knihovnickou funkci přebírají křesťanské kláštery. První taková klášterní knihovna na našem území vzniká v břevnovském klášteře na konci 10. století. Po vynálezu knihtisku v 16. století je vytvářeno velké množství knihoven, které však patří různým šlechtickým a měšťanským rodinám. Na konci 18. století, kdy dochází k rušení velkého množství klášterů, a tedy i jejich knihoven, vznikají knihovny veřejné.

Přesto se však nadále na vzniku knihoven podílejí i farnosti, takže například v Kolíně vzniká jedna roku 1852 příčiněním děkana Jana Svobody, a to přímo v přízemí zvonice chrámu sv. Bartoloměje. Kdo jste zvonici navštívil, víte, jak malý je zde prostor. Ještě o něco menší je farní knihovna ve Starém Kolíně, která se jednoduše vešla do jedné skříně. Obsahuje něco kolem dvou set svazků, z nichž nejstarší je z roku 1870. Tato knihovnička zde stojí dodnes.

Za Rakousko-Uherska vzniká v roce 1889 vzdělávací spolek Čtenářská jednota, který vlastní několik set knih a odebírá několik titulů časopisů.

Podle zákona nově vzniklé ČSR je v roce 1919 v každé obci zřízena veřejná knihovna, tudíž se Čtenářská jednota dobrovolně rozchází a předává nové knihovně 767 svazků knih. Obecní knihovna je umístěna v 1. patře školy, což je kdesi nad dnešní jídelnou. V knihovně je zapsáno 140 čtenářů, kteří si mohou

ke konci roku 1925 vybrat z 1117 kusů knih. Prvním knihovníkem v naší obci je pan Antonín Vlk.

V roce 1929 se místní rodák Antonín Líska s manželkou Františkou rozhodne věnovat obci 10 500 korun na zřízení obecní čítárny, která je otevřena v roce 1930 a je přístupná všem obyvatelům obce. Manželé jsou proto 5. 8. 1929 jmenováni čestnými občany obce a i když zde již nežijí – pan Antonín je ředitelem Zemské mlékárenské školy v Kroměříži – i nadále knihovnu v rodné obci podporují a každoročně věnují větší množství knih pro obecní a školní knihovnu.

Na místě knihovníka se ve Starém Kolíně od jejího založení vystřídá několik pracovníků, Antonína Vlka nahradí v roce 1948 pánové Antonín Pikner a Julius Thim, za jejichž působení se změnil název na Lidová veřejná knihovna. V roce 1955 ji přebírá pan Josef Kučera, knihovna se účastní okresní soutěže knihoven, kde vítězí mezi 93 dalšími. Pan Kučera získává pochvalné uznání a jak jinak – knižní odměnu. V roce 1957 je starokolínská knihovna již počtvrté vyhodnocena jako nejlepší v okrese Kolín. O rok později se umístí mezi patnácti nejúspěšnějšími v krajské soutěži v Praze. 31. 12. 1972 končí ve svých 83 letech pan Josef Kučera své působení ve funkci knihovníka a na jeho místo nastupuje 1. 1. 1973 Miloslava Kozinková. To již knihovna po několikerém putování, kdy se ze školy stěhuje do domu na návsi, poté do domu č.10 u dnešního podchodu, nakonec zakotví na dlouhá léta v tehdejší Domě dětí a mládeže v Ulici Pod drahou č.p. 19 (kde donedávna měli své zázemí skauti.) Zde je otevřena čítárna a nová místnost

pro dětskou literaturu, jsou zakoupeny nové regály a vysavač. Provoz knihovny přijíždí natáčet Česká televize.

Zlom nastává v roce 1979, kdy se s knihovnou loučí Miloslava Kozinková a na místo knihovnice nastupuje paní Helena Palečková, která na svém místě setrvává neuvěřitelných 34 let. V té době navštěvuje knihovnu 322 čtenářů, půlroční členství činí sympatických 5,- Kčs pro dospělého a celé 3,- Kčs pro děti.

V dobách předrevolučních patří vesnické knihovny pod knihovnu okresní, jejíž zaměstnankyně malé knihovny objíždí a přidělují knihy. Některé se samozřejmě musí objednávat povinně, nicméně i ostatní výtisky jsou přidělovány, knihovnice si nemohou vybírat knihy podle svého uvážení. Jinak je tomu paradoxně v knihovnách podnikových, kde knihovníkům přiděluje ZV ROH (Závodní výbor revolučního odborového hnutí) peníze na knihy, které si mohou vybírat pro zaměstnance sami. Závod Kara Starý Kolín má tudíž také knihovnu s bohatým výběrem knih, které v té době zajišťuje pan Jiříkovský.

Bohužel od roku 1982 se začínají objevovat závady na letité budově, vlhké zdivo působí na uskladněné knihy, jedna naftová kamna prostory nedokáží řádně vytopit. Snaha o opravy v podobě vymalování prostor, položení nového linolea a podobných menších zásahů není účinná, proto se knihovna v roce 1991 stěhuje tam, kde její působení započalo – do budovy školy. Sídli v budově CHANOS až do roku 2013, kdy musí díky náporu množství dětí uvolnit místo pro školní družinu. V době stěhování v roce 1991 má knihovna 176 čtenářů, z toho 62 dětí do 14 let. V roce 1993 je příspěvek Obecního úřadu na nákup knih zvýšen na 8.000 Kč.

U příležitosti 30 let působení se 22. října 2009 koná malá oslava na počest paní Heleny Palečkové, která oněch 30 let věnovala práci v naší knihovně. Gratulace doplní děti místní školy se svým programem a přáním mnoha dalších let mezi knížkami.

Tím končí povídání o historii výpůjčky knížek ve Starém Kolíně. Jak již bylo uvedeno, trvání knihovny v budově školy již není dlouhé. V roce 2013 musí knihovna uvolnit místo školní družině, zařízení je uskladněno na obecním úřadě, kde čeká na další využití.

Dočkalo se jej letos, kdy byla 22. září 2016 knihovna znovu otevřena na náměstí U Pomníku padlých č. 85.

Blanka Lísková

Historie domu na náměstí č.p. 39

Do rubriky Naši rodáci nám zaslal svoji vzpomínku na dětství ve Starém Kolíně pan Luděk Dyntera, který se narodil v domě č.p. 39 na náměstí – Baštovo hospodářství. Dům č.p. 39 stál na náměstí v místech mezi dnešním lazebnictvím a bytovkou. Později zde také bydlela rodina Krchova. Dům byl zbořen v roce 1983.

Pan Dyntera vzpomíná: Starý Kolín jsem opustil s rodiči jako dvouletý, ale dojížděli jsme minimálně jednou za 2 týdny za prababičkou do již zmíněného č.p. 39 až do mých asi 10 let, kdy zemřela. Nevím to přesně, ale jistě se dá dohledat přesný údaj, zatím jsem se tím nezabýval. Potom jsme ještě navštěvovali rodinu Skokanovu, dokonce ještě po r. 1989, kdy pan Skokan dostal zpět statek a začal znovu hospodařit. Po smrti mých rodičů už jsem nikoho ve vaší obci nenavštívil. Starý Kolín považuji za svou rodnou obec a vzpomínky na dětství, i když jen částečně při návštěvách a o prázdninách

Dům č.p. 39 – Hospodářství rodiny Baštovi

tam prožité, patří k nejhezčím. Vzpomínám na hospodu „U Hartmanů“, kam jsem dospělým běhal pro pivo a na cukrárnu U Padourů, kde jsem spropitné utíral za zmrzlinu. Na Bašta jsme chodili

navštěvovat paní Hejdukovou, matku švagra mé babičky, kterému jsem říkal strejdo, i když to byl vlastně strýc mého otce, který se také narodil ve Starém Kolíně. Pravidelné byly i návštěvy u Voňáčků, to bylo někde za kostelem, nevím už přesně. Každoroční zabíjačka, kterou prováděl pan Mach (snad Karel?), v září posvěcení s houpačkami a střelnicí, draní peří po večerech, spaní „na peci“, limonáda v restauraci „U Baštů“, dětské hry na Klejnarce, to vše jsou vzpomínky, které s přibývajícimi roky neblednou, spíše naopak. Tolik o mém vztahu ke Starému Kolínu. Jsem poctěn a potěšen pozvánkou na sraz rodáků, rád se zúčastním.

Zaslal Luděk Dyntera
Heřmanův Městec

Vážení spoluobčané,

Obracím se na Vás se žádostí o pomoc při hledání fotografie skupiny letců, která byla v rámečku umístěna v místní „Sokolovně“ vedle malého jeviště loutkového divadélka. Po přestavbě „Sokolovny“ (dnešní kulturní dům – pozn. redakce) již není známo, kde se nalézá. Jak výše uvedeno, na fotografii byla skupina letců před odletem do Velké Británie, těsně před okupací naší republiky. Jedním z letců na snímku byl občan Starého Kolína, p. Ladislav Černožský, nar. 10. 3. 1919 na Kaňku. Ve Starém Kolíně bydlel v domě na Baštách, kde dnes žije rodina Jarych. Ve druhé světové válce zahynul jako navigátor při operačním letu s letounem Liberator nad Biskajským zálivem dne 18. 11. 1943. Prosím, komu z občanů je známo něco o této fotografii, popř. ji vlastní, aby mi tuto skutečnost dal na vědomí.

Děkuji, Josef Vopelák, Bašta 147

SRDEČNĚ VÁS ZVEME NA

STAROKOLÍNSKÝ VÁNOČNÍ TRH

NEDELE 11. 12. 2016 10 - 15 HODIN
NA NÁMĚSTÍ VE STARÉM KOLÍNĚ

PROGRAM:
11:00 PĚVECKÝ SBOR „PRIVATISSIMA“
11:45 SÓLOVÝ ZPĚV AMÁLKA LACINOVÁ
13:30 VYSTOUPENÍ MŠ STARÝ KOLÍN
14:00 SÓLOVÝ ZPĚV AMÁLKA LACINOVÁ

TĚŠIT SE MŮŽETE NA:
**KOVÁŘ, TRDELNÍK,
 VÁNOČNÍ DEKORACE
 A MNOHÉ DALŠÍ**

OTEVŘENA OBECNÍ KNIHOVNA
S DÍLNOU PRO DĚTI

POŘÁDÁ STAROKOLÍNSKÝ OKRAŠLOVACÍ SPOLEK VE SPOLUPRÁCI S OBCÍ STARÝ KOLÍN.
WWW.STARYKOLIN.CZ

Rodina Baštova, dcery Marie (babička pana Dyntera), Anna a syn František

Emanuel Materna

V historii našich vesnic a osad se objevuje mnoho typických postav se svými životními osudy, které se do historie nezapsaly žádnými velkými činy ani objevy, ale při vzpomínání na události dřívějších let je často jejich jméno připomenuto.

Těmto lidem byla většinou rodná obec domovem, jehož hranice za celý život nepřekročili, s nímž byli spjati a který byl pro ně vším. Mnohdy to byli lidé zdravotně postižení, kterým na jedné straně byl projevován soucit, na straně druhé byli častováni posměšky, ústřky a mnohdy se stávali obětmi roztodivných žertů a šprýmů. Chtěl bych zde napsat o jednom takovém občanovi Starého Kolína, kterého jsem sám znal od doby, kdy jsem začal chodit do místní školy (1943) i co jsem slyšel vypravovat od starších občanů.

Emanuel Materna, všeobecně známý pod jménem „EMAN“ byl menší postavy, mladistvě vyhlížejícího kulatého obličej a výrazně odstávajících uší. Jeho k pravé straně se nachylující postava, klátivá chůze s pravou rukou v kapse nenechala nikoho na pochybách, o koho jde. Oblečen býval chudě, většinou někým darovaný oděv, ale vždy upravený a čistý. Nemožnost hlasového projevu nahrazoval gestikulací rukou a mnohými typickými pohybovými návyky. Jeho věk byl málokomu znám, většinou se odhadovalo, jak je asi stár. V roce 1944 se hovořilo o tom, že je mu asi 42 roků. Žil s matkou v nájmu v „Dobiášovém“ baráku (dnes Paďourovi) ve dvoře pod drahou ve dvou místnostech s okny do dvora. V tomto neútluném bydlení se stejně málo zdržoval, ulice vsi a mnohdy výčepy hospod vyplňovaly jeho čas, přestože alkoholikem nebyl. Jen v odpoledních hodinách nikdy nezapomněl na dopravu balíků z pošty na náměstí k vlaku na nádraží. Za tuto službu obdržel drobný peníz od listonošů, kteří tuto záležitost brali s humorem a jako ulehčení své práce. V neděli se zdržoval s čeledíný z obce v hospodě, kde se stával obětí nemístné zábavy pro ostatní, zvláště když se „chasa“ domluvila a nějaké to pivo mu zaplatili, výjimečně i něco ostřejšího.

Událostí, na kterou se dlouho připravoval, kterou si nikdy nenechal ujít, byla jakákoliv hudební produkce v obci. Ať to již byly různé slavnosti (máje, odvody branců

atd.), hlavně však pohřby, kdy kapely doprovázely smuteční průvod za ves na hřbitov. To vždy kráčet celou cestu vedle kapely. Při zvlášť velkých pohřbech za účasti členů spolků a cechů (hasiči, sokolové, řezníci atp.) se po obřadu, kdy doprovodili svého člena na poslední cestě, opět seřadili a za doprovodu břeských pochodů se navraceli s kapelou zpět do vsi. Při této příležitosti měl „Eman“ vždy místo v čele průvodu.

V létě někteří lidé jezdili z měst na tzv. letní byt na venkov nebo na chaty, za války také si opatřit nějaké potraviny, kterých byl ve městě nedostatek. Rodiny, které pravidelně dojížděly, již znal a dlouho před příjezdem vlaku čekal na nádraží, aby jim od vlaku odnášel zavazadla za nějaký pamlssek či drobnou finanční odměnu. Při každodenních starostech a rychlém běhu života přišla z ničeho nic zpráva: „Eman utopil Lexu“. Různé dohady jako „zaručené zprávy“ obíhaly ves. Skutečnost a pravda byly prosté, zcela odpovídající jeho rozumovému a typickým možnostem. Celá věc se ve skutečnosti udála takto: V odpoledních hodinách přijel do Starého Kolína vlakem jistý pan Lexa, hostinský z Veletova, odkud se chodilo na vlak do Starého Kolína a přes Labe převážel pan Rozenský. Poněvadž pan Lexa vypil o nějakou tu skleničku více, nebyly jeho nohy ochotny nést ho po cestě k Veletovu. Tu někdo, dodnes se neví kdo, přišel na nápad, že by jej Eman mohl dovézt k přivozu, kde by si ho převozník převzal a zajistil další. Pan Lexa byl naložen na poštovní vozík a cesta s panem Lexou na vozíku ubíhala rychle, než se kdo nadál, byl tu přivoz. „Eman“ nechal stát vozík na svahu k přivozu, aby se vozík nerozjel, založil jej kamenem. Takto vozík s panem Lexou opustil, jdouce zavolat převozníka úderem na železnou trubku. Tímto byl nenávratně

zpečetěn osud tohoto nedobrovolného cestujícího. Tento se na vozíku pohnul, kámen od kola odskočil, vozík se na svahu dal do pohybu, směřujíc přímo do chladných vln Labe. Smutný a s nářkem došel „Eman“ do vsi, kde posunky lidem naznačoval, že nebude moci vozit poštu. Teprve v této chvíli se přišlo na to, k jaké tragedii došlo. Vozík byl z Labe vyloven záhy, utonulý pan Lexa o několik dnů později. Po čase se na tuto záležitost zapomínalo a nad samotným „Emanem“ již osud spřádala své sítě. Rozhodující událostí byla smrt jeho matky, která o něho pečovala do posledních chvil svého života. Jelikož příbuzných neměl, bylo orgány sociální péče rozhodnuto o jeho umístění do ústavu v Červeném Hrádku (u Uhlířských Janovic). Jak rozhodnuto, tak provedeno.

Jenže touha po domově je silná, dokáže překonat překážky a obtíže, které bychom málokdy dokázali zvládnout. Důkazem toho je, že tento člověk, o kterém píší, nikdy neopustil rodnou ves, neznal okolí, přesto po několika denním bloudění a putování, neschopen se s někým domluvit, dorazil k údivu místních občanů do vsi. Touha po domově překonala neznalost cesty, terénu, okolních obcí i necelých třicet kilometrů. Aby se toto neopakovalo, byl odvezen dále, až na Vysočinu, odkud útěk a návrat byl pro něho opravdu nemožný. Zde asi touha po rodném domově již naplňuje jeho osud, kde bez zjevných příčin „Eman“ do jednoho měsíce umírá.

Tento pravdivý úsek života jednoho zdravotně postiženého občana naší vsi jsem napsal proto, abych dokázal, jak silné je pouto domova, co je člověk ochoten podstoupit, aby se opět vrátil domů i přesto, že zde jeho život byl poznamenán nepříjemnými zážitky a škodolibostí lidí.

Vzpomínal a napsal pan Josef Vopelák,
Dukelských hrdinů 147, Bašta

Stovky a stovky hodin práce

Tak takhle to na loděnici vypadlo v srpnu.

A takovýto obrázek byste mohli vidět dnes.

Mnoho dřiny, ale hlavně hodně radosti. To byla pro nás loděnice.

A pak stačilo pár hodin a nelítostný požár vše zničil. Místo, kde jsme se bez-

mála třicet let scházeli a někteří z vás s námi, bylo najednou pryč.

Přišli jsme skoro o všechno. Paradoxně jsme však také hodně získali. To,

co shořelo, byl majetek, věci. Jsou důležité, ale nejsou v životě všechno. Ihned po oné nešťastné události se zvedla obrovská vlna solidarity, pochopení a pomoci. A to nejen z naší obce a okolí, ale doslova z celé republiky. Vědomí, že o vás někdo stojí, že nejste lidem lhostejní, je k nezaplacení.

Rádi bychom poděkovali starostovi Luboši Železnému, celému zastupitelstvu naší obce, našemu hasičskému sboru i ostatním, kteří byli a jsou ochotni pomáhat nám napravit to, co spáchala lidská ruka. Ať už se zlým úmyslem nebo z nedbalosti.

Stále je možnost zaslat na náš účet č. 2600887089/2010 jakýkoli finanční dar. Stačí do předmětu pro příjemce uvést: DAR, jméno a příjmení. Když nemáte skoro nic, i stokoruna je jmění. Stejně tak je možné nás podpořit zakoupením knihy Šestnáct ročníků srandy, která bude k dostání na vánočním jarmarku.

Děkujeme všem a věříme, že se co nevidět sejdem v naší NOVÉ loděnici.

*Za Klub vodáků Starý Kolín
Roman Rozenský*

Myslivecká stezka 10. září 2016

V letošním roce členové Mysliveckého spolku ve Staré Kolíně opět připravili pro děti soutěž „Myslivecká stezka“. Prověřovala nejen znalosti dětí, ale také jejich fyzickou zdatnost. Na vyznačené trase závodu museli soutěžící prokázat, že nechodí po lese se zavřenýma očima – poznat větvičky stromů, některé druhy zvířat, ptáků, rasy psů jim však nedělalo větší potíže. Náročnější bylo překonat lanovou překážku, správně zaimitovat a trefit se šípem do terče. Odměnou za splněné soutěžní disciplíny bylo pro všechny přichystané občerstvení a posezení u ohýnku. Aby dětem čekání na vyhlášení vítězů uplynulo rychleji, byly připraveny hry a soutěže v myslivně. Ceny byly přichystány pro všechny soutěžící, protože vítěz byl každý, kdo překonal pohodlnost, vyběhl do Bašteckého lesa a splnil podle svých možností připravené úkoly.

„Myslivecké stezky“ se zúčastnilo 47 dětí. Soutěžící byli rozděleni do tří kategorií – děti navštěvující mateřskou školu, žáci 1. – 4. třídy a 5. – 9. třídy. Během soutěže bylo postaráno i o rodiče. Buď se

mohli zúčastnit soutěže společně se svými dětmi (toho využili především rodiče menších dětí) nebo mohli v klidu počkat na své ratolesti v myslivně a dát si něco malého k občerstvení.

Příští rok se bude konat „Myslivecká stezka“ zase začátkem září. Členové Mysliveckého spolku připraví nové soutěžní úkoly a už se těší na setkání s dětmi.

*Josef Skřivánek,
předseda MS Starý Kolín*

Pozvánka na amatérský vánoční turnaj ve STOLNÍM TENISE

**KD Starý Kolín
26. 12. 2016 od 9 hodin**

Porádá obecní úřad
ve spolupráci s oddílem stolního
tenisu Sokol Starý Kolín.

Obnova barokních kaplí u kostela sv. Ondřeje

Od května 2015, kdy Starokolínský okrašlovací spolek vyhlásil veřejnou sbírku, uplynul rok a půl. Co se všechno za tu dobu podařilo? Od března 2015 se spoluprací spolku, farnosti, obecního úřadu, firmy Geotek a díky příspěvkům dárců – především Starokolíňáků, podařilo shromáždit neuvěřitelných 412 tisíc.

Bohužel se v žádném domácím archivu ani v kronikách nebo ve starých novinách nepodařilo nalézt vyobrazení P. Marie se světce. Jelikož opravy probíhají pod pečlivým dohledem památkářek a v souladu se závazným stanoviskem, přistoupilo se k rozhodnutí ponechat restaurovanou fresku s P. Marií v torzu.

V říjnu se před kapličkou P. Marie uskutečnila brigáda, kdy byla odkopána zemina a díky obecnímu úřadu následně položena dlažba. V listopadu byl osazen restaurovaný obraz Cyrila a Metoděje, na jaro zůstává restaurování medailonku na kapli Cyrila a Metoděje a případný třetí nátěr obou kaplí.

Na jaře bychom také rádi zvelebili i okolí kapličky P. Marie, instalovali lavičku a naučnou tabuli a vysadili květiny.

Opravená kaple P. Marie, 2016

Mezinárodní úspěch starokolínské rodačky

Skvělých úspěchů dosáhla starokolínačka Petra Jíchová na Mistrovství světa juniorů v taekwondo v Itálii. S hrdostí přetiskujeme informační článek z Kolínského deníku.

Restaurovaný obraz sv. Cyrila a Metoděje v ateliéru ak. malíře Miroslava Slavíka. Obraz byl vrácen do kapličky 16. listopadu.

Rádi přivítáme pomoc kohokoliv ochotného.

Příští rok slavíme 750. výročí první zmínky o kostele sv. Ondřeje, obě kapličky, jež procitly do své krásy, se tak stnou připomínkou a oslavou tohoto významného výročí. Na svátek sv. Ondřeje budou znovu vysvěceny.

Celý postup rekonstrukce kapliček, včetně fotografií stavu před i v průběhu, lze sledovat na webových stránkách spolku: <http://www.starykolín.cz/obnova-vyklenkovych-kaplicek/>, kde je také odkaz na transparentní účet veřejné sbírky a na pohyby na něm. A jelikož na účtu zbývají prostředky a sbírka

nadále běží, jedeme dál! V příštím roce bychom se chtěli pustit do opravy jedné z bran ohradní zdi a svépomocí do omítnutí této zdi.

Pokud jde o kostel, podala v září nadpořadová kolínská farnost žádost o dotaci u Ministerstva kultury. V letošním roce byla v kostele instalována mříž a zabezpečovací zařízení, díky němuž bude moci kostel zůstat přes léto otevřený.

Upřímný dík všem, kteří přispěli jakoukoliv částkou či pomocí! Věříme, že pohled na opravené kapličky přinese radost všem a snad přispěje i k přesvědčení, že když je vůle, dobrá věc se podaří. *Za SOS Marie Smutná*

Čtyři zlaté z mistrovství světa v Taekwondo ITF putují do Kolína

Podělily se o ně Radka Heydušková a mladá Petra Jíchová.

MARCEL HEYDUŠEK

Kolín – Před pár dny se vrátila reprezentační výprava z MS juniorů a veteránů v Taekwondo ITF v Itálii s historicky nejúspěšnějším výsledkem. Z celkového počtu 529 závodníků z 50 zemí se česká reprezentace umístila s počtem 9 zlatých, 9 stříbrných a 5 bronzových medailí na překrásném třetím místě za favorizovanými Koreou a Japonskem.

Z kolínských škol Silla byly na tyto závody nominovány dvě závodnice: za mladší juniorky patnáctiletá Petra Jíchová, pro kterou to byl vůbec první start na mezinárodním poli, a za veteránky dlouholetá reprezentantka Radka Heydušková (první start na MS již v roce 1994).

Petra Jíchová, která přišla do náboru kolínského oddílu Silla jako devítiletá v roce 2010, byla nominována hned do tří disciplín – do sportovního boje do 70 kg, týmových speciálních technik a týmového sportovního boje.

Ve sportovním boji před-

vedla v prvním kole skvělý výkon a porazila jasně bulharskou závodnici. Ve druhém kole si opět s přehledem poradila s ukrajinskou závodnicí a postoupila do finále, kde na ni čekala favorizovaná Ruska. Zde Petra prokázala pevné nervy a bojového ducha, soupeřky se nezelekla a ve strhujícím boji ji porazila u všech čtyř rozhodčích o 2 body a bylo z toho zasloužené zlato!

Pak přišly na řadu týmové speciální techniky ve výskoku. V týmu byla Petře přidělena technika přímého kopu nahoru a to ve výšce 220 cm.

Trenérka ji svěřila roli nominácku, kdy se kop ve výskoku a přeražení desky musí provést bezchybně na první pokus, jinak by to znamenalo konec pro celé družstvo bez šance na opravu.

V týmovém sportovním boji ještě Petře „cinkla“ stříbrná medaile, když ve finále dívky podlely velmi těsně až posledním zápasem favoritkám z Ukrajiny.

„Na první mezinárodní závody je to docela slušný výsledek,“ říká s úsměvem její trenérka Radka Heydušková.

Pak už se začala rozjíždět veteránská kategorie (40-50 let). Zde měla Radka Heydušková nelehkou úlohu obhájit tři zlaté z minulého MS 2014 v Tadžikistánu.

V první disciplíně – technických sestavách – se bohužel obhajoba nepodařila, když ve finále podlela nej-

těsnějším rozdílem vynikající norské závodnice Linn Johansen, která tak Radce oplátila již dvě porážky z mistrovství Evropy. Avšak tato závodnice cvičí pouze technické sestavy, kdežto Radka závodí ve všech vypsaných kategoriích.

„Prohra s Linn mě sice mrzí, ale musím uznat, že na těchto závodech zacvičila lépe než já, neboť mě při přípravě trápily zdravotní problémy a na tuto disciplínu jsem se nemohla připravit, jak bych si představovala,“ řekl po zápase Heydušková.

„Už se těším zpět do oddílu na svoje žáky a na nováčky, kteří přijdou koncem září do náboru. S žáky a juniory nám začne příprava na říjnové závody středisek talentované mládeže, listopadové MČR a prosincové zkoušky na vyšší pásy. Do toho pravidelné tréninky dětské přípravky (4 – 6 let), takže se nudit rozhodně nebudeme,“ dodává Radka Heydušková, hlavní trenérka kolínských škol Taekwondo ITF Silla.

HVĚZDY. Radka Heydušková (vlevo) a její svěřenkyně Petra Jíchová. Foto: Vladimír Švanda

Třetí vydařený ročník Starokolínské brázdy

Na poli mezi Starým Kolínem a Svatou Kateřinou se ke konci září konal třetí ročník Starokolínské brázdy, pořádaný místním spolkem AVZO TŠČ Svazarm Starý Kolín, klub Traktorářů za podpory ZOS Kačina. Pozvání přijaly stovky návštěvníků. Pořadatelům akce přálo počasí, které bylo slunečné, typické pro babí léto. Byla zde předvedena orba historickými traktory. Za doprovodného programu proběhla také jejich výstava, jejíž součástí byla i zemědělská technika a stroje. Nechyběla ani výstava stabilních motorů a ukázka práce kováře, návštěvníci se také mohli povozit na valníku či koňském povelu. Sjelo se přes 80 historických traktorů z širokého okolí, mezi nimiž byly i opravdové sběratelské rarity, k nimž majitelé poskytli zajímavý výklad. Akce byla velmi poutavě moderována, v závěru doprovázena živou hudbou a po celý den bylo zajištěno občerstvení.

Návštěvníci mohli obdivovat traktory značky Zetor, John Deere, Farmall, Kubota, Massey Ferguson, Hanomag a jiné a také traktory domácí výroby. Pozvánku přijala také „královna našich polí“ Škoda LIAZ 180 z roku 1984, stroj kloubové konstrukce pro těžké polní práce. Tento těžký kolový tahač byl vyráběn v Československu v letech 1968–1992. Nechyběl ani Massey Ferguson z roku 1968, traktor tradiční šedé barvy, díky které si vysloužil přezdívku „little grey Fergie“. Pan Fiala z Prahy předvedl modrý traktor Hanomag z roku 1959 se žlutými koly, která s barvou traktoru tvořila hezký barevný kontrast. Pan Fiala vlastní velkou sbírku traktorů a nevynechá jedinou traktoriádu v širém okolí. Pozvání přijal také pan Pavlíček s traktorem M.A.N. z roku 1958. Nechyběly ani německé traktory, nosiče zemědělského nářadí, například RS 09 z roku 1960, jehož majitelem je Tomáš Husa. Tento populární stroj je též dobře

Počasí vyšlo na jedničku. Zetor 2511 z roku 1977 pana Karbusického z Velimi v akci.

známý pod pojmem traverza, jelikož jeho střed tvoří nosník (traverza), na který se dají umístit různé zemědělské mechanismy. Traverza pana Husy je v původním stavu i s betonovým závažím. RS 09 z roku 1963 a 1964 předvedl pan Vopeláč, velký sběratel těchto strojů, které jsou pro něj srdeční záležitostí.

K vidění byly ale i novější stroje, například traktory značky New Holland z roku 2014 a 2015 pana ing. Soviny, které za sebou měli například čtyřradličný pluh Kverneland či pluh značky Opal Agri. Návštěvníci shlédli také Fendt 210 z roku 2012 pana Tomana. Traktor se předvedl v orbě, spolu s pluhem vyrobeným v STS Žatec. Nechyběly ani malotraktory, třeba Vinea z roku 2014 pana Krejčího, v kombinaci s pluhem APO 155. Tento kloubový malotraktor vyrábí Agroservis Pavel Šálek, stroj vyniká velmi malým poloměrem otáčení. Dalším malotraktorem MT8050 pana Nováka a miniatura H1B20 pana Pazderky. Pozvání přijal též pan Karbusický z Velimi na malém traktoru oranžové barvy Kubota B7000. V závěru přehlídky se předvedlo i koňské spřežení pana Wimmera ze Soběduch. Po komentované přehlídce byly traktory na 16 ha ploše seřazeny do společné brázdy, kde předvedly orbu směrem k železniční trati a zpět.

Převládala značka Zetor

Na akci dominovaly především traktory značky Zetor. První traktor Zetor byl vyroben v největších a nejuznávanějších strojních podnicích v Československu – v koncernu Zbrojovka Brno v roce 1945. První prototyp byl dokončen 14. 11. 1945. Značka vznikla spojením „Zet“ používaného Zbrojovkou a posledních dvou písmen slova traktor „or“. Traktory značky Zetor za sebou vlekly různé typy pluhů. Zetor 15 z roku 1948 pana ing. Michálka, ředitele Zemědělského muzea Čáslav, měl za sebou připojen

Zetor 25 A, který vzešel z „totálního vraku“ a na Starokolínské brázdě se představil po kompletní renovaci.

pluh Mars Bacher. Návštěvníci mohli obdivovat široký průřez výroby firmy Zetor, od úplně prvních vyráběných traktorů až po traktory UŘ I. až III. K vidění byly jak precizně zrenovované traktory, tak stroje, u nichž majitelé zachovávají původní historický vzhled. Původní vzhled byl zachován třeba u „mechem obrostlého“ traktoru Z 50 Super z roku 1955 pana Jeřábka z Chotusic. Historickou původnost zachoval též pan Kubát z Prahy u svého Zetoru 25 K z roku 1960. Naproti tomu Zetor 25 A pana Kubáta ze Zásmyk byl po velmi pěkné renovaci. Návštěvníci byli, co se renovací týká, svědky velké premiéry Zetoru 25 A, který „vzešel z vraku“. Stroj pana Kubáta ze Starého Kolína z roku 1952, byl po kompletní renovaci a ještě den před akcí na něj byly domontovány poslední součástky. Pan Kubát se stal velkým fandou historických traktorů a na svůj kousek je patřičně pyšný a k tomuto nádhernému koníčku vede i svou dceru Elišku. Zetor 25 A z roku 1946 předvedl také pan Král, pořadatel traktoriád v Lipci. Traktor pana Hrachoviny ze Žabonos, Z 25 A z roku 1957 byl taktéž po kompletní renovaci provedené v roce 2015. Do oka padl také kultivační traktor Zetor 25 K z roku 1953, který v roce 2014 také velmi pěkně zrenovoval pan Vančura. Diváci mohli obdivovat i Zetor 25 H Sadař z roku 1969. Tento zelený

John Deere pana Sochůrka z roku 1936 s atraktivními zadními koly s hvězdicemi, které při orbě tvoří terénní vzorek.

veterán pana Kadeřábka byl po kompletní renovaci provedené v roce 2006. Traktory tohoto typu vznikly v STS Hodonín přestavbou dosloužilých Zetorů 25 A v době, kdy už se Zetor 25 nevyráběl.

Z UŘ I. byl předveden oranžový Zetor 2511 z roku 1977 pana Karbusického z Velimi, který měl na hlavě rádiovku – tradiční výstroj, kterou nosí na traktoriády. Dalším byl Zetor 3011 pana Havelky a Zetor 4511, pojmenovaný Pepánek, který byl po pěkné renovaci z roku 2014. Traktor měl za sebou připojen pluh roudnické konstrukce a jeho majitelem byl pan Vančura z Chvaletic. Naproti tomu Zetor 6011 pana Uhlíře, stroj z roku 1984, byl v původním historickém stavu a vlekl roudnický pluh. Pluh této konstrukce byl k vidění také v kombinaci se Z 7011 z roku 1983, který vlastní pan Melichar. Tento traktor je představitelem desítkové řady a výsledkem čtvrté modernizace Zetoru. Byl zde viděn ještě jeden tento stroj, jehož vlastníkem je pan Bárta, který jej v roce 2010 renovoval. Dalším představitelem UŘ I. byl Z 4011 „Zrzinka“ z roku 1964, traktor starokolínského veteránisty, pana Josefa Bourka. Stroj se při orbě předvedl v kombinaci s pětiradličným podmiřáčkem. Nechyběl ani traktor pana Doležala Z 5211 z roku 1984 a Z 7045 z téhož roku, veterán pana Fuxy, traktor, který je vlajkovou lodí desítkové řady UŘ I. Představil se i několikanásobný mistr v jízdě zručnosti traktorem, Jiří Vlk ze Starého Kolína se svým Zetorem 7211 z roku 1985.

Traktory značky Zetor se předvedly také v orbě, spolu s připojeným nářadím. Zetor 6441 z roku 2007 a za ním připojený pluh Kverulland předvedl veteránista Dlabal z Hlízova, který se před týdnem umístil na třetím místě mistrovství České republiky v orbě. Traktor Z 6211 z roku 1986, stroj pana Kosiny z Lipce byl prezentován spolu s trojitým pluhem. Zajímavostí byly však také pluhy domácí výroby, například speciální pluh za Zetorem 4611 z roku 1965, který vlastní pan Sedláček. Za zetorem 6011 bylo možné vidět dvojný pluh roudnické

V závěru byl představen Zetor 4011 s nakladačem. Důkazem plně funkční hydrauliky bylo zvedající se rameno nakladače.

konstrukce. Nebyly to však jen pluhy, Zetor 7211 pana Procházky byl v agregaci se žací lištou a za Zetorem 6711 veteránisty Pošíka z Malého Hlízova byl připojen dokonce jednořádkový bramborový kombajn. Traktor Z 6211 pana Miškovského za sebou vlekl vozík značky Deza, který si majitel velmi pochvaluje. Svůj traktor Zetor 6211 z roku 1984 předvedl také pan Husa a pan Štainer z Jankovic, který byl rovněž majitelem Zetoru Crystal 8011. Traktory Z 8011 – Z 12045 Crystal byly do sériové výroby postupně zavedeny od roku 1968 a s velkým úspěchem se u nás používají dodnes. Traktory se vyráběly se dvěma typy předních masek, se zapuštěnými světly v masce či se samostatnými světly na bocích motoru. Pan Štainer je pořadatelem traktoriád v Jankovicích u Přelouče. Z UŘ I. byly představeny i Z 5718 a Z 6911.

V závěru komentované přehlídky traktorů byl představen jeden ze zlatých hřebů akce, Zetor 4011 s nakladačem, vyrobený v roce 1963. Traktor byl plně funkční ve velice dobrém stavu. Důkazem funkční hydrauliky bylo rameno nakladače zvedající se nad hlavami obdivně vzhlížejících diváků.

Traktorem až k moři

Pozornost upoutal Zetor 25 z roku 1954, jehož majitel, pan Martin Havelka na něm obrází celou Evropu. Pan Havelka je velkým nadšencem a projížďky po rodné obci mu přišly krátké, vymyslel si tedy výlet do Polska na sraz traktorů-veteránů v přímořském městě Łazy, kde se podíval také k moři. Cesta byla dlouhá 780 km a trvala mu 4 dny. Nejnáročnější byl podle něj dojezd k moři pískem. Ač nebylo nic domluvené dopředu a vše se řešilo spontánně, nevyskytly se při cestě žádné velké komplikace. Tento Havelkův nápad vzbudil velké pozdvižení, patronát nad ním převzalo i české velvyslanectví ve Varšavě. Pan Havelka pochází ze Škrlovic na Žďársku, ale na Starokolínskou brázdu tentokrát prý dojel z Alp, kde byla zima. Se svým modrým Zetorem 25,

renovovaným v roce 2014, jezdí pravidelně na mnoho akcí v České republice, jízdu po vlastní ose bere jako výzvu.

Zelené traktory John Deere

Hojně byly zastoupeny také traktory John Deere. K vidění byl například John Deere, Deutz pana Sochůrka z roku 1934 a také John Deere z roku 1936 s atraktivními zadními koly, na nichž byly hvězdice, které se při orbě vyklápí a tvoří terénní vzorek. Pan Sochůrek je velkým fanouškem historických traktorů a pořadatelem traktoriád. Do oka padl také krásně zrenovovaný John Deere, model A z roku 1939, jehož majitelem je firma Daňhel Agro a. s. Traktor má čtyřstupňovou převodovku a výkon zhruba 25 k, jezdí na olovnatý benzín či petrolej. Má také nový vývodový hřídel, zpevněnou převodovou skříň a dvanáctidrážkovou zadní nápravu. Tento traktor byl typické žlutozelené barvy a celkově měl krásný vzhled, který navrhl americký průmyslový návrhář Henry Dreyfuss.

K vidění byly i novější stroje značky John Deere. Veterán pana Millera měl za sebou připojen lis na seno. Dále byl k vidění John Deere z roku 2015 s čelním nakladačem a adaptérem vepředu a vzadu s taženým lisem. Pan Miller předvedl také John Deere z roku 2014. Diváci shlédli i John Deere 6420.

Typický zvuk motoru

Návštěvníci se mohli kochat nejenom pohledem na traktory, ale i jejich zvukem. Pozornost upoutal typický zvuk Diesellového motoru traktoru Lanz Bulldog z roku 1943. U tohoto stroje je zajímavé startování, aby se traktor mohl nastartovat, musí se vyndat volant. Na přední části stroje se nachází žárová hlava, která se musí rozpálit a pak traktor může být nastartován. Krásný zvuk měl také klenot naší technické historie traktor Svoboda 12 pana Sedláčka z Kosmonos, stroj z roku 1939. Tento parádní stroj po pěkné renovaci měl nezaměnitelný zvuk díky

Součástí výstavy traktorů byly také stroje domácí výroby, například traktor pana Rytiny ze Starého Kolína.

Při orbě se předvedl i zástupce pásové techniky, Zetor 2023 z roku 1976 pana Břízy. Traktor je velmi žádaným sběratelským artiklem.

Fréza PF 62 pana Sýkory, který přijel až z Krucemburku. Kolik pak jich máme ve Starém Kolíně?

svému jednoválcovému naftovému motoru. Diváci mohli obdivovat i další stroj značky Svoboda. Byl jím traktor pana Stránského, Svoboda 15 z roku 1948. Traktor měl typickou originální konstrukci s poměrně dlouhou volantovou tyčí. Traktory Svoboda byly vyráběny podnikem Svoboda Kosmonosy.

Mezi traktory se velice vyjímal fréza PF 62 z roku 1957 pana Sýkory z Krucemburku, která měla rovněž typický zvuk a byla předvedena také při orbě, v kombinaci s pluhem APO 155.

Raritní pásové traktory

Velkou raritou byl zástupce pásové techniky, Zetor 2023 z roku 1976, renovovaný v roce 2009. Stroj modré barvy, jehož majitelem je pan Bříza je velmi žádaným sběratelským artiklem. Tento úzkorozchodný traktor pro vinice a chmelnice je verzi kolového Zetoru 2011 vyráběného v roce 1963. Podvozek pásové verze vyráběl a traktory montoval n. p. Agrostroj Prostějov. Na domácí trh bylo dodáno 1043 traktorů Zetor 2023 a jeho modifikací.

K vidění byl také sovětský pásový traktor pana Ing. Vopěnky z Kaňku u Kutné Hory, DT 75 v kombinaci s radlicí jako buldozer. A protože je tento stroj určený pro práci s různým přívěsným, závěsným i polozávěsným zařízením, byl zde předveden v kombinaci s taženým, pětiradličným „roudnickým pluhem“.

Americký Farmall F 20

Nebyly však k vidění pouze české stroje, předvedl se i traktor Farmall F 20 z roku 1938, vyrobený v Americe. Ame-

rický stroj Farmall se v Česku často nevidí a tak vzbudil velkou vlnu obdivu. Typ F 20 se vyráběl od roku 1932 do roku 1939. Jeho předchůdce byl od roku 1924 Farmall regular. Tento typ traktorů od roku 1924 do roku 1973 vyráběla firma International Harvester, dnešní Navistar International Corporation. Traktor se startuje ruční klikou a má magnetoelektrické zapalování. Pohání jej čtyřválcový zážehový motor OHV o obsahu 3,6 l. a výkonu 20 kW, převodovka traktoru je čtyřstupňová. Pan Kulhánek, kterému traktor patří měl typické oblečení stylu amerického farmáře a se svým strojem předvedl otočení na místě.

Traktor měl typickou tmavě červenou barvu, od listopadu 1936 byly tyto traktory stříkány světle hnědou a až poté červenou barvou. V roce 1936 měl tento traktor cenu 1000 \$. Majitel, pan Kulhánek tento kousek dokonce pronajímá a svezte vás s ním třeba i na svatbu.

Podomácku vyrobené traktory

Na závěr přehlídky traktorů přišli na řadu také konstruktéři, kteří představili své traktory domácí výroby. Na akci přijal pozvání pan Pazdera a také konstruktér z Hlízova pan Pospíšil se svým malým domácím traktorem zelené barvy a roz-

Velkým překvapením byl traktor Farmall F 20 z roku 1938. Majitel, „americký farmář“, pan Kulhánek tento kousek dokonce i pronajímá.

tomilého vzhledu. Raritou a mekkou traktoriád byl stroj z roku 2004, který vyrobil pan Kopřiva, který jej pojmenoval Crystal Junior. Traktor pana Vejvodice byl poháněn motorem ze Škody Favorit. Obdobně jako stroj z roku 1990 pana Temži, ve kterém byl motor ze Škody. Pan Kulhánek předvedl hned 2 stroje domácí výroby z roku 2000 a 2014. Majitelé si s traktory domácí výroby opravdu vyhráli, a proto nebylo divu, že se tyto roztomilé stroje staly útočištěm mnoha dětí.

Text a foto Simona Albrechtová

MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA S PROMÍTÁNÍM POHÁDKY

V KULTURNÍM DOMĚ VE STARÉM KOLÍNĚ

SE KONÁ 4. 12. 2016

OD 17:00 HODIN

DÁRKY SE VYBÍRAJÍ OD 16:30 V KULTURNÍM DOMĚ, 10KČ/DÁREK

Starokolínský zpravodaj je periodický tisk územního samosprávného celku obce Starý Kolín

Vydavatel: Obec Starý Kolín, Náměstí 117, 281 23 Starý Kolín, IČ: 00235741, www.starykolin.eu.

Vychází 2x ročně. Toto číslo vyšlo v listopadu 2016. Registrováno MK ČR pod evidenčním číslem: MK ČR E 17889

Redakce: Pavel Horák, Blanka Lísková, Luboš Železný, Věra Chobotová – redakce@starykolin.eu

Jazyková korektura: Blanka Lísková, Marie Smutná

Distribuce: do domovních schránek zdarma, elektronicky na obecních stránkách obce

Redakce si vyhrazuje právo krátit a upravovat příspěvky po stylistické stránce, nepřijímáme anonymy, více na <http://www.starykolin.eu/obec/starokolinsky-zpravodaj/>

Inzerce: Firmy a podnikatelé se sídlem mimo obec Starý Kolín: 200 Kč za každou ¼ A4, nepodnikatelské subjekty se sídlem mimo obec: 100 Kč za každou ¼ A4. Firmy a podnikatelé se sídlem v obci Starý Kolín: první ¼ A4 zdarma, 200 Kč za každou další ¼ A4, nepodnikatelské subjekty se sídlem v obci Starý Kolín zdarma.